

Căși sociale ACUM! - “Ziua Europeană de Acțiune pentru Locuire” în contextul crizei epidemiologice și economice

În 28 martie, mai multe grupuri activiste din orașe europene fac acțiuni sub egida “Locuințe pentru oameni, nu pentru profit”: <https://housingnotprofit.org/housing-action-day/>. În acest cadru, la început de martie 2020, Căși sociale ACUM! a început o campanie cu titlul “Locuințe sociale, nu afaceri imobiliare!”: www.bit.do/Cluj28m. De atunci, epidemia COVID-19 a impus măsuri radicale peste tot în țară. Suntem în stare de urgență. #StămAcasă, este apelul zilei. Dar asta nu este suficient. Împreună cu Blocul Pentru Locuire (<https://www.facebook.com/BloculPentruLocuire/>), afirmăm: #NuStămDeoparte. Ne solidarizăm. Ne organizăm. Revendicăm.

În doar câteva săptămâni, pandemia a scos la iveală faptul că angajații cu cele mai mici venituri sunt printre cei mai necesari pentru a menține întreaga economie și întregul sistem social. Timp de decenii, valoarea lor a fost desconsiderată. Multe lucruri care erau considerate a fi ‘date de la Dumnezeu’ erau doar niște reguli făcute în favoarea celor care vor doar să acumuleze profit. Ani și ani la rândul, Primăria și Consiliul Local ne-au vândut ideea că nu există locuințe disponibile din cauza cererii și ofertei. De fapt, piața de locuințe din Cluj, atât de lăudată la nivel național, este formată pe o bulă de săpun. Multe apartamente noi nu erau construite pentru nevoia de locuire, ci pentru speculă. Iar Primăria Cluj-Napoca a contribuit la acest mecanism, acceptându-l. Mai mult, a păstrat pe cât posibil locuințele publice neocupate tocmai pentru ca valoarea imobiliară din jur să nu fie afectată. Acum se va vedea câte dintre aceste locuințe erau ținute pentru a crește profiturile speculatorilor.

Acțiuni imediate în contextul epidemiei

Căși sociale ACUM! continuă activismul pentru dreptate locativă. Prin mediul online, informăm oamenii cu venituri mici și persoanele care trăiesc în zone și locuințe aglomerate și în condiții inadecvate, despre puținele lor drepturi definite în ordonanțele stării de urgență. Prin scrisori publice, am sesizat autoritățile administrației publice locale despre problemele care ne sunt semnalate de către oamenii din oraș, sugerând măsuri care ar trebui implementate de autorități pentru a le soluționa cât mai rapid, cum ar fi:

- accesul tuturor la condiții care pot să respecte regulile de igienă și de izolare, acordând atenție specială celor patru comunități din Pata Rât;
- nevoia de a se ridica popriile impuse de către primărie din cauza unor amenzi, respectiv nevoia de a amâna, în cazul persoanelor cu venituri mici, măcar pe doi ani plata acestora și de a se anula majorările și penalitățile puse pe ele;

▶ necesitatea de a simplifica procedurile concrete se trebuie urmate pentru a avea acces de îndată la beneficii de asistență socială, la subvenția de chirie și la adăpost adecvat, și de a le comunica de îndată oamenilor;

▶ nevoia de a face demersuri pe lângă autoritățile abilitate să asigure spații locative pentru persoanele fără adăpost prin rechiziție, așa cum este ea permisă de Decretul privind Starea de Urgență.

Schimbarea politicii locuirii pentru profit: investiții publice în locuințe publice!

Pe lângă demersurile de mai sus, precum și altele care se vor impune pe parcurs, ne gândim cum să definim și comunicăm cât mai bine cum trebuie să se schimbe politica locuirii ca răspuns la această criză. Pentru că a devenit cât se poate de clar că politica locuirii pentru profit din ultimele decenii este cauza crizei locuirii și a agravării sale în momentul de față într-un fel care pune viața oamenilor în și mai mare pericol. Această politică a făcut ca locuința să devină marfă și obiect de investiție, dar a făcut și ca o locuință decentă să devină un lux pe care și-l permit tot mai puțini oameni.

Decidenții trebuie să recunoască aceste evidențe odată pentru totdeauna:

▶ toată lumea are nevoie de și are dreptul la o locuință adecvată care să îi protejeze viața și în astfel de situații extreme;

▶ nimeni nu ar trebui să plătească prețuri care sunt enorme față de veniturile sale, pentru o chirie privată, un credit imobiliar, sau utilitățile elementare;

▶ nimeni nu ar trebui să ajungă în situația să fie evacuat(ă) în caz că nu mai poate suporta aceste costuri și să fie expus(ă) la o multitudine de riscuri care îi pun în pericol sănătatea și viața.

Locuințele sociale publice sunt instrumentul prin care se pot asigura aceste lucruri. Avem nevoie de o politică de locuire care să investească fonduri publice în locuințe publice. Mișcările pentru dreptate locativă pot să contribuie la elaborarea ei. Să revendice atenția guvernanților asupra acestei nevoi. Să revendice măsuri concrete, de la unele care răspund la nevoile urgente ale zilei, altele care pregătesc schimbări radicale în viitorul apropiat.

Acțiunea #casegoalecluj

În aceste zile, Căși sociale ACUM! derulează în mediul online acțiunea de conștientizare #casegoalecluj. Pentru că:

▶ în timp ce multe persoane care trăiesc în locuințe supraaglomerate sau în locuințe unde nu au apă, nu pot să respecte regulile de igienă recomandate pentru evitarea și răspândirea infecției; în

timp ce criza economică va sărăci și mai mult oamenii care își pierd resursele de venit și va deveni tot mai dificil pentru tot mai mulți să-și plătească utilitățile, chiriile și alte costuri ale locuirii,

▶ multe locuințe și spații cu altă destinație decât locuire aflate în proprietatea municipalității stau goale. Unele dintre ele sunt în clădiri bine întreținute, altele sunt însă neîngrijite, sortite chiar demolării. Multe locuințe publice și spații cu altă destinație decât locuire închiriate, sunt și ele în clădiri degradate. Spațiile cu altă destinație decât locuire din proprietatea municipalității sunt date în chirie, iar terenurile publice sunt concesionate unor companii private. Municipiul are terenuri în proprietatea sa, pe care a refuzat constant să construiască locuințe sociale.

În februarie și la început de martie 2020, echipa noastră a descoperit și fotografiat câteva clădiri neîngrijite cu locuințe și spații publice goale sau ocupate, dar și clădiri bine întreținute unde unele spații sau locuințe din proprietatea primăriei sunt lăsate goale. În aceste zile, circulăm câteva dintre ele online cu hashtag-ul #casegoalecluj.

Prin acțiunea #casegoalecluj, cerem primăriei:

- ▶ să folosească proprietățile publice din oraș goale pentru a le transforma în locuințe sociale;
- ▶ să repare clădirile sale cu locuințe sau spații cu altă destinație decât locuire pentru a le păstra în circuitul locativ ca bunuri publice;
- ▶ să își folosească terenurile pentru a construi noi locuințe sociale;
- ▶ să se implice în rechiziția unor imobile nefolosite pentru a asigura locuințe adecvate celor mai vulnerabili.

Ați susținut destul afacerile imobiliare pentru profit! A venit momentul să faceți investiții în locuințe publice! În cele pe care le aveți deja. Și în cele ce trebuie construite.

Revenirea din criză prin mai multe locuințe publice

În perioada aceasta plină de incertitudini știm doar că viitorul apropiat va fi o grea încercare. Ne temem că vor urma falimentele personale ale celor disponibilizați care nu își mai pot plăti nici chiria, nici ipoteca. Cu cât acționăm mai repede, cu atât ne revenim mai repede și mai ușor din criză. E clar că piața imobiliară nu poate să acopere nevoile de locuire, ci produce pentru profit, și ne menține pe noi tot timpul în risc. E momentul să ne asigurăm că locuirea nu va mai fi un motiv de stres în fața transformărilor economice cauzate de speculațiile financiare. Trebuie să avem locuințe publice pentru toată lumea care are nevoie. Construcția de locuințe publice trebuie să

demareze cât mai rapid posibil după ce ieșim din starea de urgență. Pe lângă aceasta, trebuie ca orice spații din proprietatea statului să fie transformate de urgență în locuințe și acordate celor care au cea mai mare nevoie - fie că sunt locuințe neocupate și/sau neîngrijite, fie că sunt terenuri care sunt momentan concesionate către privați. Trebuie să găsim metode prin care și dezvoltarea imobiliară să fie pusă în slujba bunului public. Nimeni nu trebuie să locuiască în condiții inadecvate. Sănătatea și bunăstarea tuturor depinde de condițiile de locuire! Dreptul la locuință adecvată este dreptul la sănătate și la o viață decentă.

Ne luăm înapoi dreptul la locuire și la oraș. Milităm împreună pentru un oraș pentru oameni, nu pentru profit. Pentru locuințe sociale, nu afaceri imobiliare.

Căși sociale ACUM!

www.casisocialeacum.ro

casisocialeacum@gmail.com

